

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI

Szkoła podstawowa – II etap kształcenia: Klasa 6

Muzyka realizowana jest wg programu *U..Smoczyńskiej, K.Jakóbczak- Drążek, A.Sołtysik*
PROGRAM NAUCZANIA MUZYKI W KLASACH 4–7 SZKOŁY PODSTAWOWEJ (II ETAP EDUKACYJNY)
Obudowę programu stanowią podręczniki wydawnictwa WSiP:
Muzyka 4-7, *U..Smoczyńska, K.Jakóbczak- Drążek, A.Sołtysik*.

Muzyka klasa VI

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- Realizuje wymagania podstawowe i ponadpodstawowe;
- potrafi bez pomocy nauczyciela zaśpiewać bezbłędnie pod względem muzycznym pieśni jedno- i dwugłosowe;
- biegle posługuje się zapisem nutowym;
- systematycznie i estetycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- zna podstawowe pojęcia muzyczne z programu klasy VI;
- potrafi grać z nut melodie na szkolnych instrumentach;
- potrafi grać z nut na instrumencie
- potrafi tworzyć proste formy muzyczne;
- potrafi rozpoznawać i określać style muzyczne;
- ma wiedzę z historii muzyki wykraczającą znacznie poza program nauczania;
- ma wiedzę z teorii muzyki wykraczającą znacznie poza program nauczania;
- rozpoznaje brzmienia instrumentów i rodzaje zespołów wykonawczych;
- potrafi określać formę, budowę, fakturę poznanych utworów;
- rozpoznaje utwory z obowiązkowej i nadobowiązkowej literatury muzycznej;
- rozpoznaje polskie tańce narodowe oraz folklor innych narodów;
- osiąga sukcesy w przeglądach, konkursach;
- aktywnie uczestniczy w muzycznych zajęciach pozalekcyjnych;
- aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym szkoły, środowiska lokalnego.
- wykazał się wiedzą wykraczającą poza obowiązujący materiał;
- jest wzorowym słuchaczem koncertów muzycznych;
- na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- Realizuje wymagania podstawowe i ponadpodstawowe;
- potrafi bez pomocy nauczyciela zaśpiewać poprawnie pod względem muzycznym pieśni jedno-i dwugłosowe;
- posługuje się zapisem nutowym w śpiewie i grze na szkolnych instrumentach;
- potrafi tworzyć proste akompaniamenty melodyczno-rytmiczne do poznanych piosenek;
- rozpoznaje utwory literatury obowiązkowej;
- opanował wiedzę z historii muzyki określoną programem nauczania;
- rozpoznaje podstawowe instrumenty i formy muzyczne;
- zna podstawowe pojęcia muzyczne z programu klasy VI;
- jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych;
- na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany;

Ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który:

- Realizuje wymagania podstawowe i w stopniu niepełnym ponadpodstawowe;

potrafi przy pomocy nauczyciela zaśpiewać poprawnie pod względem muzycznym pieśni jednogłosowe;
potrafi zagrać na szkolnych instrumentach kilka melodii lub akompaniamentów do piosenek;
potrafi odczytać przy pomocy nut proste tematy melodyczno - rytmiczne;
rozpoznaje niektóre utwory z literatury obowiązkowej;
opanował podstawową wiedzę z historii muzyki;
rozpoznaje niektóre instrumenty i formy muzyczne;
rozpoznaje polskie tańce ludowe;
na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany;
jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

realizuje wymagania podstawowe ;
potrafi przy pomocy nauczyciela zaśpiewać kilka pieśni, utrzymując tonację i rytm;
potrafi zagrać z grupą uczniów kilka prostych akompaniamentów do piosenek (ostinato rytmiczne);
opanował podstawowe wiadomości z historii muzyki;
rozpoznaje niektóre motywy muzyczne z twórczości słynnych kompozytorów;
rozpoznaje brzmienia niektórych instrumentów;
rozpoznaje niektóre polskie tańce ludowe;
zazwyczaj ze skupieniem słucha muzyki na koncertach;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

realizuje wymagania podstawowe w stopniu niepełnym;
potrafi, korzystając z pomocy nauczyciela, zaśpiewać kilka łatwych piosenek;
potrafi głosem powtórzyć kilka prostych wzorów melodycznych;
potrafi powtórzyć proste ostinato rytmiczne;
opanował w ograniczonym zakresie wiedzę z historii muzyki;
nie przeszkadza innym słuchaczom podczas koncertów;

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

pomimo starań nauczyciela nie przejawiał zainteresowania przedmiotem;
nie przejawiał żadnej aktywności na lekcjach muzyki;
nie prowadzi zeszytu;
często opuszcza bez usprawiedliwienia zajęcia;
nie opanował żadnych umiejętności muzycznych;
nie potrafi, nawet przy pomocy nauczyciela, zaśpiewać piosenki;
nie opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania;
jest pasywny, nie uważa na lekcjach;
nie wykazuje chęci, aby nauczyć się czegokolwiek, nadrobić braki, poprawić oceny;

Dostosowanie wymagań z muzyki do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów.

Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:

indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia;
wysiłek oraz zaangażowanie ucznia w pracę na lekcji;
aktywność podczas zajęć;
samodzielność w wykonywaniu ćwiczeń;
zainteresowanie przedmiotem i stosunek do nauki;

Wymagania podstawowe -uczeń:

Wymienia odgłosy, które zapamiętał z wakacji.
Wymienia odgłosy otaczającego świata.
Wyjaśnia, czym są gestodźwięki.
Śpiewa gamę D-dur w górę i w dół solmizacją.
Śpiewa w grupie piosenki poznane w klasie VI.
Umie rozpoznać kilka głosów ptaków i właściwie je dopasować do ilustracji.
Bierze udział w akompaniowaniu do piosenek poznanych w klasie VI
Zna podstawowe zasady higieny głosu i wie, jak wygląda aparat głosowy człowieka.
Umie powiedzieć, kim był S. Moniuszko i wymienia tytuły co najmniej dwóch jego kompozycji, w tym jednej opery.
Zna nazwy dwóch głosów męskich – tenoru i basu.
Potrafi wyjaśnić, co oznaczają określenia solo i tutti.
Wie, jaką rolę odgrywają w przedstawieniu operowym soliści, chór, orkiestra i balet.
Zna pojęcie ostinato.
Wie, co oznacza nazwa a cappella.
Dostrzega różnicę między śpiewem jedno- i wielogłosowym.
Wie, kiedy wybuchła II wojna światowa, umie powiedzieć parę zdań na temat działań partyzanckich i roli piosenek zakazanych.
Zna termin inspiracja i rozumie jego znaczenie, podaje przykład inspiracji przyrodą w muzyce.
Umie powiedzieć własnymi słowami, na czym polega praca kompozytora.
Zna nazwiska kilku największych kompozytorów.
Umie podać najważniejsze informacje o życiu i twórczości F. Chopina.
Wie, na czym polega konkurs chopinowski, zna co najmniej jedno nazwisko zwycięzcy konkursu.
Rozumie termin interpretacja.
Podaje nazwy poznanych dotąd instrumentów orkiestry symfonicznej oraz nazwy grup, do których te instrumenty należą.
Wie, co oznaczają terminy: orkiestra symfoniczna, strojenie instrumentów, batuta.
Wie, kim jest dyrygent.
Wie, co to jest partytura.
Orientuje się, jakie jest rozmieszczenie instrumentów w orkiestrze symfonicznej.
Wie, że baryton to nazwa głosu brzmiącego niżej od tenoru i wyżej od basu.
Wie, że koncert to nie tylko wydarzenie kulturalne, lecz także utwór wykonywany przez solistę-instrumentalistę z towarzyszeniem orkiestry.
Wie, kim jest wirtuoz.
Potrafi wyjaśnić termin aparat wykonawczy.
Wie, jakie są rodzaje chórów.
Wie, do jakiej grupy instrumentów należy gitara i jak jest zbudowana.
Zna wybrane przykłady polskiej muzyki rozrywkowej lat 60. i 70.
Umie zatańczyć podstawowy krok rock and rolla.
Zna kilka faktów z początków historii kina.
Umie wymienić kilku znanych kompozytorów muzyki filmowej.
Zna najważniejsze etapy powstawania muzyki do filmu.
Wie, że współcześnie do komponowania muzyki filmowej często używa się komputera.
Wie, co to jest dżingiel radiowy.
Wymienia polskich kompozytorów, którzy otrzymali Oscary za muzykę filmową.
Zna kilka tytułów filmów, które otrzymały Oscary za muzykę filmową.
Wie, kim był W.A. Mozart.
Potrafi wymienić nazwy instrumentów smyczkowych, ma podstawowe wiadomości o ich budowie i zasadach gry.
Wie, czym zajmuje się lutnik.
Zna nazwisko J.S. Bacha, umie powiedzieć parę zdań o jego życiu i twórczości.
Potrafi przyporządkować organy do właściwej grupy instrumentów.
Potrafi znaleźć informacje o imprezach kulturalnych odbywających się w najbliższej okolicy.
Potrafi wymienić najważniejsze instytucje kultury muzycznej w Polsce (Filharmonia Narodowa i Opera Narodowa) oraz wie, gdzie się one znajdują.
Wie, gdzie jest najbliższa instytucja organizująca koncerty.

Potrafi opowiedzieć, jak należy zachowywać się na koncercie.

Wie, co to są prawa autorskie.

Zna i rozumie terminy: opera, uwertura, aria, scena, akt, soliści, chór, balet, orkiestra, scenograf, reżyser itd.

Potrafi podać skład zespołu rockowego.

Umie wykorzystać wiadomości dotyczące zapisu nutowego (wartości rytmiczne, oznaczenia i skróty muzyczne) w zabawach i ćwiczeniach.

Umie powiedzieć kilka zdań na temat wpływu kultury masowej na tradycje ludowe.

Wie ogólnie, co oznacza termin inspiracja.

Wymienia kilku kompozytorów, którzy komponowali z inspiracji muzyką ludową.

Wie, kim był W. Lutosławski.

Zna termin muzyka folkowa.

Utrwalił wiadomości na temat położenia regionów etnograficznych Polski omawianych w rozdziale oraz wybranych elementów folkloru muzycznego tych regionów.

Wie, czemu służą festiwale muzyki ludowej, folkowej, etnicznej.

Rozumie pojęcie epoki w dziejach kultury, zna nazwy epok omówionych na lekcji.

Potrafi wskazać różnice między śpiewem chorałowym a współczesną piosenką.

Zna tytuły pierwszych hymnów Polski.

Zna nazwy epok omówionych na lekcji.

Zna terminy polifonia i homofonia.

Zna nazwy form muzycznych – ronda i wariacji.

Umie chronologicznie uporządkować postaci kompozytorów: J.S. Bacha, W.A. Mozarta, L. van Beethovena, F. Chopina, S. Moniuszki.

Potrafi wymienić trzy, cztery kierunki muzyczne XX wieku.

Zna nazwiska kompozytorów: K. Szymanowskiego, W. Lutosławskiego, W. Kilara, K. Pendereckiego. • Wie, co to jest muzyka elektroniczna.

Wie, kim był P. Czajkowski.

Wie, czym się różni przedstawienie operowe od baletowego.

Wie, co to jest flamenco.

Wymagania ponadpodstawowe –uczeń:

Wymienia odgłosy, które zapamiętał z wakacji, i inne, związane z otaczającym światem, zwłaszcza z przyrodą.

Odróżnia szmery od dźwięków.

Śpiewa gamę D-dur w górę i w dół solmizacją oraz w górę nazwami literowymi.

Zna nazwy i rodzaje gestodźwięków, umie je zastosować.

Śpiewa w grupie i solo piosenki poznane w klasie VI

Zna nazwy większości ptasich głosów oraz głosów innych zwierząt, rozpoznaje je słuchem.

Potrafi zaakompaniować do piosenek poznanych w klasie VI

Zna wszystkie zasady higieny głosu i wie, jak działa aparat głosowy człowieka.

Potrafi w kilku zdaniach opowiedzieć o S. Moniuszce i jego twórczości, zna co najmniej dwa tytuły jego oper.

Zna nazwy wszystkich czterech głosów ludzkich: sopranu, altu, tenoru i basu.

Zna nazwę bossa nova oraz wie, skąd ona pochodzi i co oznacza.

Umie wyjaśnić pojęcie ostinato.

Umie wyjaśnić pojęcie a cappella i rozumie, dlaczego ten rodzaj śpiewu jest trudny.

Wie, co to jest aparat wykonawczy, potrafi powiedzieć, jaka jest różnica między śpiewem jedno- i wielogłosowym, próbuje śpiewać w dwugłosie.

Umie opowiedzieć własnymi słowami, kiedy wybuchła II wojna światowa i czym była w historii ludzkości.

Pamięta którąś z piosenek okupacyjnych z 4. lub 5. Klasy.

Podaje kilka przykładów inspiracji przyrodą w muzyce.

Wie, czym zajmuje się kompozytor, umie o jego pracy opowiedzieć i wymienia kilku kompozytorów piosenek.

Umie wymienić wielu kompozytorów polskich i zagranicznych.

Opowiada własnymi słowami o życiu i twórczości F. Chopina, potrafi wymienić podstawowe gatunki muzyczne przez niego komponowane (mazurki, polonezy, walce, preludia, koncerty)

Umie powiedzieć kilka zdań na temat konkursu chopinowskiego, zna co najmniej dwa, trzy nazwiska słynnych pianistów – zwycięzców konkursu.

Potrafi w ciekawy sposób zinterpretować dowolną piosenkę.

Wie, po co się stroi instrumenty i na czym to strojenie polega.
Umie krótko opowiedzieć o roli dyrygenta w orkiestrze.
Potrafi odczytać kilka oznaczeń z partytury.
Umie nazwać grupy instrumentów na schemacie orkiestry symfonicznej.
Potrafi powiedzieć dwa, trzy zdania o L. van Beethovenie.
Umie podać dwa znaczenia terminu „koncert”
Potrafi wymienić kilku wirtuozów.
Potrafi określić aparat wykonawczy w utworach poznawanych w klasie VI
Potrafi wymienić rodzaje chórów, a także określić skład ich głosów.
Potrafi rozpoznać w Scherzu h-moll F. Chopina kolędę *Lulajże, Jezuniu* cytowaną przez kompozytora.
Podaje nazwy kilku polskich zespołów muzyki rozrywkowej lat 60. i 70.
Samodzielnie formułuje dwie, trzy funkcje, jakie pełni muzyka w filmie.
Potrafi opowiedzieć o procesie powstawania muzyki do filmu, umie powiązać wybrane filmy z twórcami muzyki do nich.
Umie zanucić bądź zagwizdać melodię z popularnego programu, filmu telewizyjnego, przeboju muzycznego.
Podaje nazwisko przynajmniej jednego polskiego twórcy nagrodzonego Oscarem w kategorii niezwiązanej z muzyką.
Umie powiedzieć kilka zdań o W.A. Mozarcie.
Zna nazwy czterech instrumentów smyczkowych, wie, jak są zbudowane te instrumenty i jak się na nich gra.
Wie, czym zajmuje się lutnik, umie wymienić co najmniej dwa nazwiska słynnych lutników.
Wie, kim był J.S. Bach, umie opowiedzieć własnymi słowami o jego życiu i twórczości.
Wie, do jakiej grupy instrumentów należą organy, zna zasady ich działania, wymienia główne elementy organów i wie, gdzie znajdują się słynne organy.
Pamięta nazwę *toccata* i wiąże ją z twórczością Bacha.
Umie uporządkować różne rodzaje instrumentów i połączyć je w grupy oraz rodziny.
Potrafi znaleźć informacje o interesującym wydarzeniu muzycznym w okolicy, a także bierze w nim udział – indywidualnie lub z klasą.
Docenia wartość narodowych instytucji kultury muzycznej, potrafi opowiedzieć o ich działalności.
Potrafi odpowiednio zachować się na koncercie i jest aktywnym melomanem.
Docenia wartość praw autorskich i rozumie potrzebę stosowania ich w praktyce.
Wie, co to są utwory anonimowe i umie podać ich przykłady.
Potrafi opowiedzieć, czym jest opera (ew. także treść wybranej opery)
Potrafi ułożyć tekst pasujący do podanego rytmu.
Umie uporządkować nazwy tempa od najszybszego do najwolniejszego.
Umie wymienić elementy budowy perkusji i gitary elektrycznej.
Umie wyjaśnić termin „inspiracja”
Potrafi powiedzieć kilka słów na temat muzyki charakterystycznej dla Podlasia.
Podaje kilka charakterystycznych cech folkloru muzycznego Rzeszowszczyzny.
Potrafi określić charakter muzyki *Tańca z Małej suity* W. Lutosławskiego oraz podać jego aparat wykonawczy.
Umie powiedzieć dwa, trzy zdania na temat twórczości W. Lutosławskiego.
Umie krótko opowiedzieć, czym jest muzyka folkowa.
Potrafi wymienić najważniejsze cechy muzyki epok omówionych na lekcji.
Umie wskazać zmiany w rozwoju muzyki na podstawie słuchanych na lekcji utworów.
Poszukuje informacji o historii muzyki w źródłach multimedialnych i w Internecie.
Potrafi wymienić najważniejsze cechy muzyki epok omówionych na lekcji.
Umie wskazać zmiany w rozwoju muzyki na przykładzie utworów słuchanych na lekcji.
Potrafi rozpoznać formę *ronda* w słuchanym utworze.
Rozumie terminy *polifonia* i *homofonia*, potrafi je wyjaśnić, podając przykłady utworów homofonicznych i polifonicznych.
Potrafi wymienić kierunki muzyczne XX wieku (*impresjonizm*, *aleatoryzm*, *muzyka konkretna*, *sonoryzm*, *muzyka elektroniczna* i *rozrywkowa*) i scharakteryzować krótko muzykę każdego z nich.
Potrafi podać kilka informacji o kompozytorach: K. Szymanowskim, W. Lutosławskim, K. Pendereckim i W. Kilarze.
Aktywnie uczestniczy w eksperymentach z muzyką współczesną – zabawach twórczych z wykorzystaniem techniki aleatorycznej, sonorystycznej i muzyki elektronicznej.

Poszukuje informacji o dziejach muzyki w źródłach multimedialnych i w Internecie.
W kilku zdaniach opowiada, kim był P. Czajkowski, zna tytuły kilku jego utworów.
Zna włoskie nazwy na określenie tempa wolnego, umiarkowanego i bardzo szybkiego.
Wymienia kompozytorów włoskich i austriackich, tytuły ich utworów oraz inne szczegółowe informacje dotyczące muzyki Austrii i Włoch.
Słuchając nagrania, rozpoznaje, że to flamenco.